

KAJ DAJE KRAVA? MLEKO – EKOMLEKO

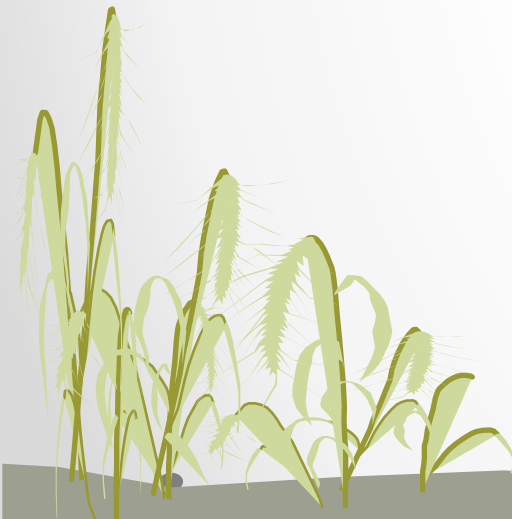

Marta Rihter

OŠ Šmarje pri Jelšah, podružnica Sveti Štefan

OŠ Jožefa Gorjupa, Kostanjevica na Krki, 30. 5. 2026

CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA:

- **Zdravje in dobro počutje** – poskrbeti za zdravo življenje in spodbujati splošno dobro počutje v vseh življenjskih obdobjih.
- **Kakovostno izobraževanje** – vsem enakopravno zagotoviti kakovostno izobrazbo ter spodbujati možnosti vseživljenjskega učenja za vsakogar.
- **Podnebni ukrepi** – ozaveščanje o zmanjševanju emisije toplogrednih plinov.

Naša vodila - izhodišča

- Ali učenci še pije doma pridelano mleko in uživajo mlečne izdelke, ki so prišli iz domačega hleva in domače kuhinje?
- Kakšno je pridobivanje mleka na kmetiji z intenzivno proizvodnjo in kakšno v hlevih za domačo uporabo?
- Kaj lahko naredimo iz mleka in katere mlečne izdelke uživamo?
- Kako vemo, da pijemo kakovostno mleko?
- Ali lahko s samooskrbo in s čim krajšo potjo mleka od hleva do mize, pomagamo ohranjati planet Zemlja ?

UVOD

NAMEN TOVRSTNEGA IZOBARŽEVANJA

- Razmišljanje o delovanju človeka-njegovih vzorcih.
- Potreba po ozaveščanje vrednot in trajnostnega razvoja.
- Vzgojiti in izobraziti človeka, ki bo samostojen, ustvarjalen, inovativen in bo delovala v dobrobit prihodnje družbe.

NAČINI OSVAJANJA ZNANJ IN VEŠČIN

- Aktivno učenje z izkustvom.
- Medpredmetno povezovanje.
- Uporaba sodobne tehnologije.
- Načrtovanje in nadgrajevanje pridobljenih znanj veščin.

Projekti :MLEKASTIČNO

LETO 2021 (čas covida)

Stolpčni prikaz –večina učencev pije mleko kupljeno v trgovini.

»MLEKO – mala kaplja vse naredi, da zdravo zjutraj vstaneš ti.«

Sintia:

☐ TO KISLO MLEKO JE ZELO DOBRO.

☐ IMA ČUDEN OKUS.

☐ PUDING JE RES OKUSEN.

☐ MLEKO ČUDNO DIŠI.

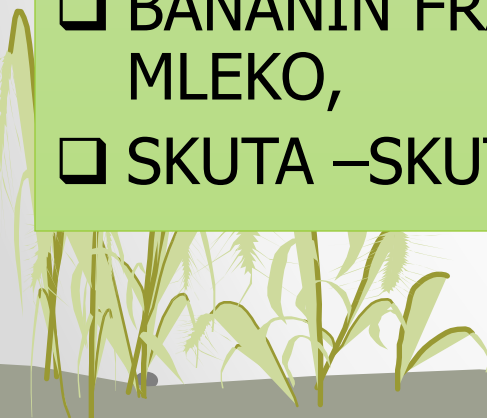
LETO 2022

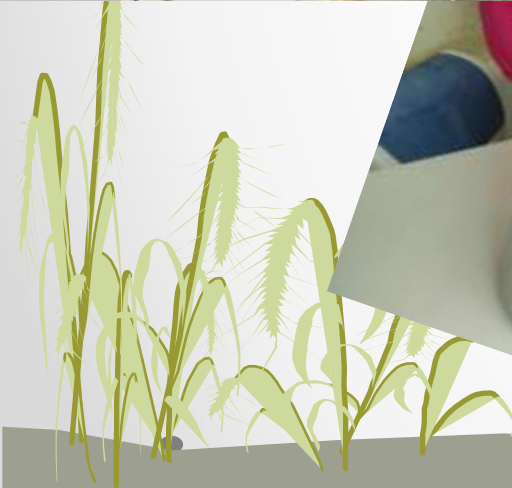
OBISK KMETIJE UŽMAH:

- FOTOGRAFIRALA,
- DOBILA NEKAJ LITROV MLEKA IN SKUTO.

V ŠOLI:

- OGLEDE FILMČKA O MLEKARNI IN ČOKOLADNEM MLEKU
- BANANIN FRAPE, ČOKOLADNO MLEKO,
- SKUTA –SKUTIN NAMAZ.

ZAHVALIMO SE KRAVAM, KER SO
NAM DALE MLEKO.

UČENCI SO ZAPISALI:

- ❑ »Mleko od krav je zdravo. Slovensko mleko je najbolj dobro. Največkrat rada pojem jogurt.« (Ela)
- ❑ »**Imam rada, da je mleko toplo. Iz mleka imam rada *milkšejk*. V šoli sem rada popila bananin frape. Všeč mi je bil skutin namaz z drobnjakom, ki smo ga pripravili v šoli.**« (Ula)
- ❑ »Imam rad čokoladno mleko in bananin smoothie. V mlekarni v eni uri naredijo 8000 litrov mleka.« (Maj)
- ❑ »**Mleka nimam rad, pijem pa čokoladno mleko.**« (Nik)
- ❑ »Jaz sem alergičen na laktozo. Mleko imam zelo rad, ampak potem me boli želodec.« (Maks Z.)
- ❑ »**Mi smo imeli včasih kmetijo in smo pili domače mleko, delali skuto in kisl mleko. Rad sem jedel to hrano.**« (Jakob)
- ❑ »Mleko prevažajo v posebnih cisternah. Moje najljubše mleko je slovensko mleko. Rad imam mleko in obožujem samo slovensko mleko.« (Tian K.)
- ❑ »**Iz mleka lahko naredimo kakav. Slovenske krave imajo dobro mleko.**« (David)
- ❑ »Iz mleka lahko naredimo smoothie, skuto, jogurt, maslo, sladoled in puding.« (Aleksander)
- ❑ »**Ko pomolzejo krave, dobijo mleko. S posebnimi kamioni mleko peljejo v mlekarno. Najprej mleko pregledajo, če je sveže, nato ga stočijo v velike cisterne. Mleko gre v predelavo, kjer ga segrejejo in naližejo v tetrapak.**« (Žan)

LETO 2023

ZANIMA NAS:

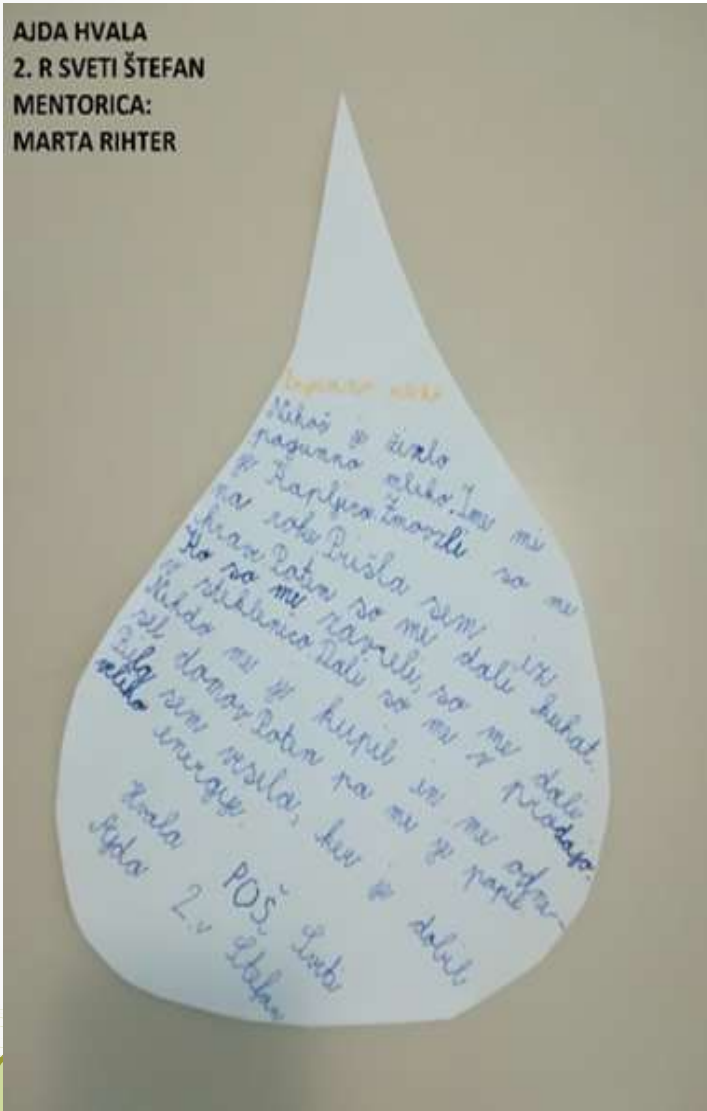
- POT MLEKA OD KMETA DO TRGOVINSKIH POLIC,
- BRSKANJE PO REKLAMAH IN ISKANJE SLOVENSКИH MLEČNIH IZDELKOV, ZNAK KAKOVOSTI,
- IZDELAVA KRAVIC IZ PAPIRJA IN KRAVE Z VIMENOM,
- ZAPIS POSTAL SEM KAPLJICA MLEKA.

RAZSTAVA Z USTVARJENIMI IZDELKI

AJDA HVALA
2. R SVETI ŠTEFAN
MENTORICA:
MARTA RIHTER

TINA LORGER
2. V, SVETI ŠTEFAN
MENTORICA:
MARTA RIHTER

LETO 2024

- ❑ DELO POTEKA
- ❑ V ČASU OPB IN V TEDNU VSEŽIVLJENSKEGA UČENJA,
- ❑ IZDELOVALI SMO SKUTO IZ DOMAČEGA MLEKA,
- ❑ IZDELALI PLAKAT IN MINI RAZSTAVO.

SVETOVNI DAN MLEKA - 1. JUNI

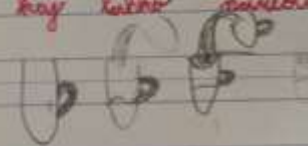

1. junij - svetovni dan
mleka

sir, jogurt, smetana,
čokolada, skuta

Kaj lahko naredimo iz skute.

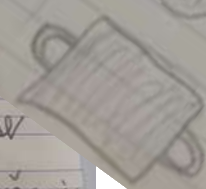
1. JUNI - SVETOVNI DAN MLEKA

KAJ LAHKO NAREDIMO IZ MLEKA
skuta, sladoleh, čokolada, sir, jogurt
Kako izdelamo skuto?

(ja pojimo)
Zdel mleka ^{segrejemo} in počakamo, nato
zlijemo limono ali kis, poč.
potem počakamo 3 min, in se
naredijo se grudice in počasi
daj ven trdi tekočino damo ven.

KAJ NARE
DIMO IZ SKU
TE?

SKUTA

PUDING

MLEKO
MILAJEMO
NATO ZA
ČNEHO MLEKO
DODAMO
KIS IN
POČAKAMO
VSE SKUPAJ 3 MINUTAM
SE ZA
DELAT ČNEKO
IN HIPPJE
KURMO NA
SLADOLEH

LETO 2025

NARAVOSLOVNI DAN MLEKASTIČNO:

- OBISKALI SMO KMETIJO S SODOBNIM NAČINOM MOLŽE,
- OGLLED MOLŽE V MOLZIŠČU, POTI MLEKA DO BAZENA IN KRMLJENJE ŽIVINE,
- OKUŠANJE DOMAČEGA MLEKA IN SKUTINE POGAČE TER ZAVITKA,
- V ŠOLI IZDELAVA SKUTE PO RECEPTU BABIC,
- IZDELAVA SKUTINEGA NAMAZA Z JAGODAMI IN DROBNJAKOM TER OKUŠANJE.

LETO 2026

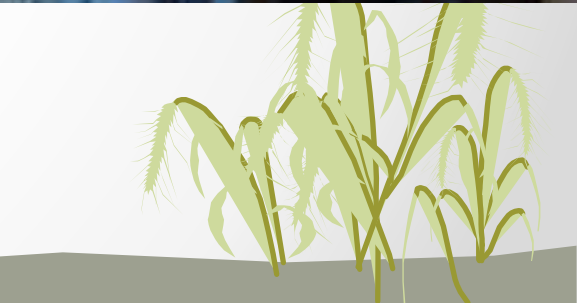
NA KMETIJI SMOLE:

- OGLEDE MOLŽE NA „KANGLO“ IN MLEKARNICE S HLADILNIM BAZENOM.
- OKUŠANJE NJIHOVEGA MLEKA IN PALAČINK.

V ŠOLI:

- KUHANJE PUDINGA,
- OBISK MLEČNE KRALJICE BLAŽKE,
- OKUŠANJE SKUTIC OKI DOKI,
- ZGODBA „BELA POT“.

ZANIMIVOSTI

- VSAKO LETO JE IMELO SVOJO POSEBNOST, ZANIMIVOST.
- **ZANIMIVO JE OPAZOVATI UČENCE PRI POSAMEZNIH DEJAVNOSTIH (AHA EFEKT, STRAH, ZVEDAVOST, RAZMIŠLJANJA, POVSOD SODELOVATI, ...).**
- KMETIJE SE ZELO POTRUDIJO, DA PREDSTAVIJO SVOJE DELO – POGOSTITEV, VZAMEJO SI ČAS.

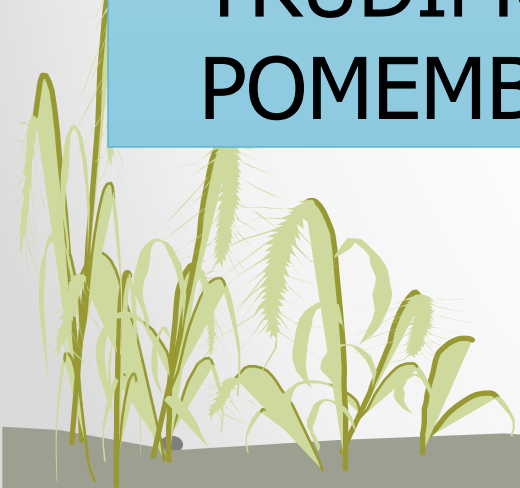
PRIPOROČILA

- ❑ DOVOLJ ZGODAJ ZAČETI Z NAČRTOVANJEM.
- ❑ **SPREJETI KAKŠEN NASVET, POBUDO.**
- ❑ DOBRO RAZMISLITI KOLIKO JE UČENCEV, KAKO JIH RAZDELITI V SKUPINE IN KAKŠNE DEJAVNOSTI VPLESTI, DA JE NA KMETIJI POSKRBLJENO TUDI ZA VARNOST.
- ❑ **ČUDOVITO JE, DA DEJAVNOSTI OBJAVLJAMO NA SPLETU- LAHKO POIŠČEŠ STVARI ZA NAZAJ.**
- ❑ TEŽAVA, KER SE KAKŠNE STVARI (FOTOGRAFIJE, ZAPISI) IZGUBIJO.

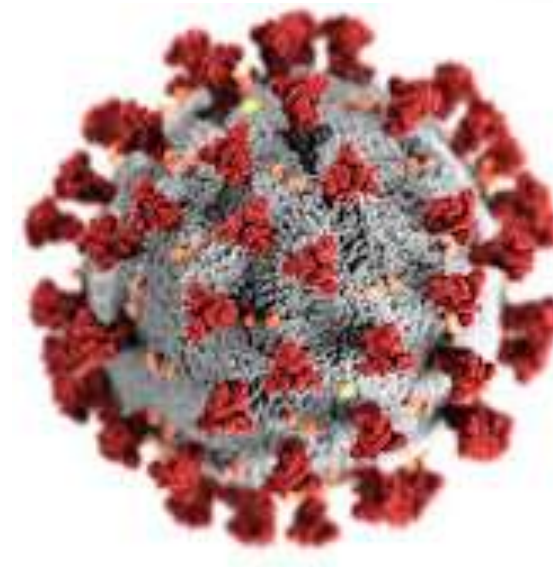

ZAKLJUČEK

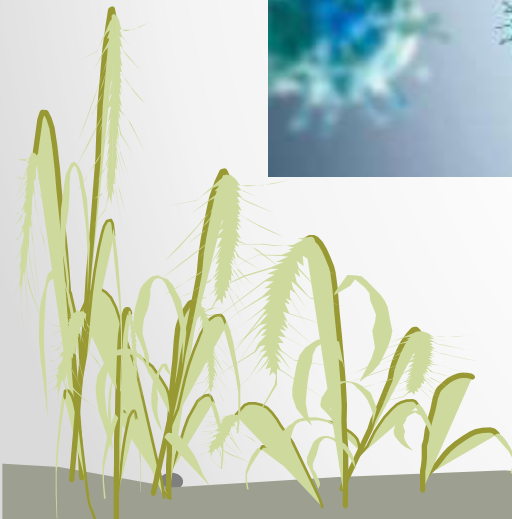
- POMEMBNO JE, DA IZBIRAMO DOMAČE, KER JE KVALITETNO IN ZDRAVO.
- NI SAMO ZDRAVA KRATKA POT MLEKA OD KMETA DO KROŽNIKA, AMPAK NA TA NAČIN LAHKO POTROŠNIKI SKRBIMO TUDI ZA OGLJIČNI ODTIS.
- TRUDIMO SE TO POKAZATI OTROKOM, KER JE TO POMEMBNO ZA NAS IN VES PLANET.

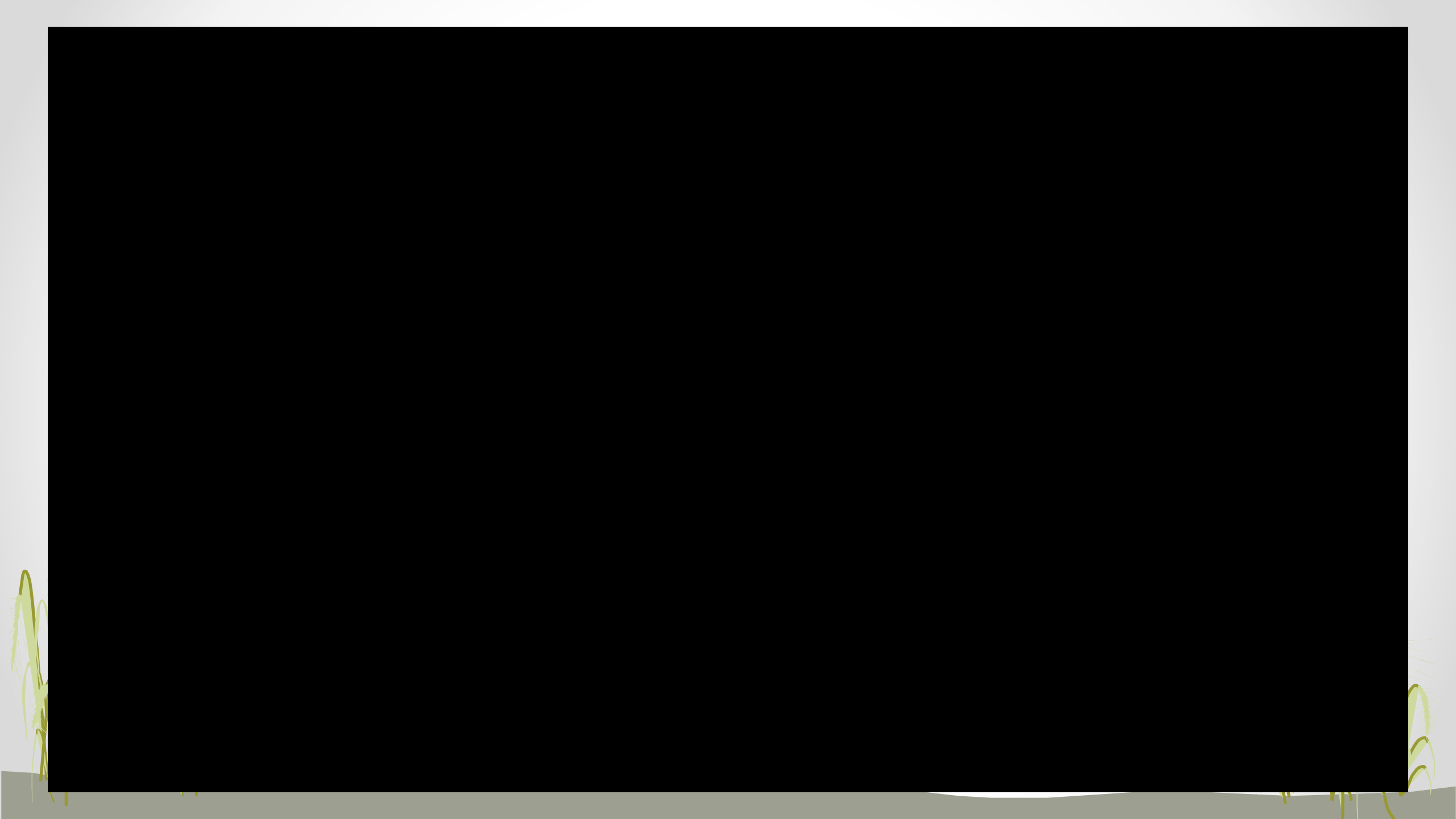

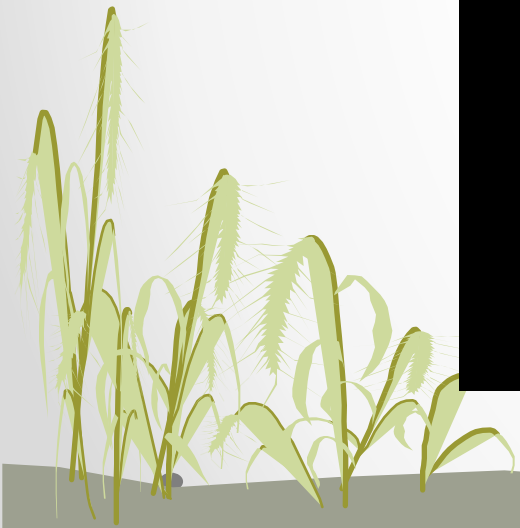
Kako pa je bilo s projektom Mlekastično v času Covida ?

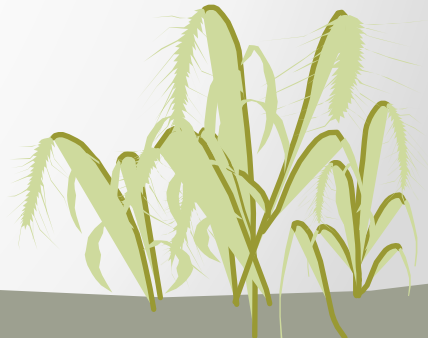
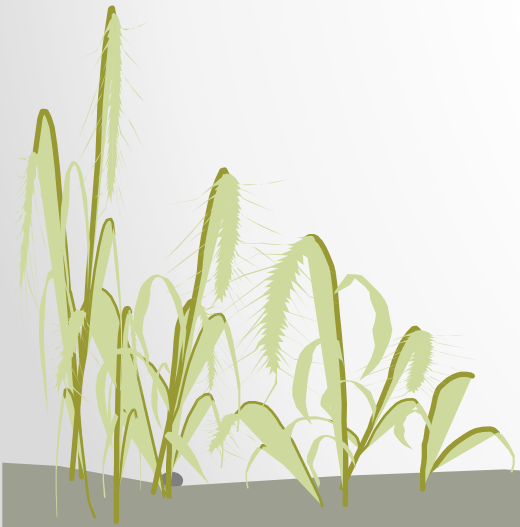

[POSNETEK 1](#)
[POSNETEK 2](#)
[POSNETEK 3](#)

HVALA

ČE ŽELIŠ VIDETI USPEH SVOJEGA DELA PO ENEM LETU
SEJ PŠENICO, DA VIDIŠ USPEHE SVOJEGA DELA PO
VEČ LETIH ZASADI DREVO, A ČE HOČEŠ VZGOJITI
ČLOVEKA, POTREBUJEŠ VEČ DESETLETIJ.

LITERATURA:

- Banjac, M., Šipuk, K., Tadič, D., Razpotnik, Š., Novak, M., Lajh, D., & Pušnik, T. (2022). *Izkustveno učenje: Od teorije k praksi*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani - Fakulteta za družbene vede.
- Firbcilologi. (23. maj 2018). *Mleko*. Pridobljeno iz Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=HjNc9xtQHcc>
- Goljat, A. (2005). *Mleko*. Ljubljana: Kmečki glas.
- Kotnik Klaužer, L. (30. maj 2017). *Mlekastično! Izberem domače*. Pridobljeno iz Arnes Video: <https://video.arnes.si/watch/qmld9r3bkpjh>
- Majer, B. (2010). *Bela pot*. Ljubljana: Založba Kres.
- Mravlje, F. (2022). Umeščanje trajnostnega razvoja v vzgojo in izobraževanje. *Vodenje v vzgoji in izobraževanju*, 52(2), 118–130.
- Naša super hrana. (23. maj 2017). *Moja izbira je lokalno mleko*. Pridobljeno iz Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=a2FbT3HeA2w>
- Šubic, T., & Mavrin, D. (2022). *Kako izdelamo jogurt, sir, maslo*. Ljubljana: Kmečki glas.